

PM 2013:67 RIII (Dnr 304-175/2013)

Förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad

Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län

Remisstid den 6 maj 2013

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Länsstyrelserna fick år 2009 i uppdrag att senast den 31 december 2014 se över de områden som har s.k. utvidgat strandskydd och fatta nya beslut om var detta ska gälla. Utvidgat strandskydd gäller efter den 31 december 2014 endast om utvidgningen har beslutats med stöd av 7 kap. 14 § MB i dess nya lydelse. Den nya lydelsen kom till i och med de förändringar som infördes i enlighet med proposition 2008/09:119 *Strandskyddet och utveckling av landsbygden*.

Länsstyrelsen i Stockholms län har gjort en översyn för de områden i Stockholms stad som omfattas av utvidgat strandskydd och tagit fram ett förslag till vissa ändringar i omfattningen av det utvidgade skyddet. De aktuella områdena ligger inom Kungliga nationalstadsparken.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB. Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden har inkommit med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret anser att det i många fall är viktigt att värna om tidigare icke exploaterade strandområden. Detta värnande görs på delar av södra och norra Djurgården där det också råder utvidgat strandskydd. För Stockholms stads vidkommande gör stadsledningskontoret bedömningen att förslaget inte innebär någon nämnvärd förändring av redan tidigare tagna beslut.

Exploateringskontoret erinrar om att kommunstyrelsen nyligen framhållit att strandskyddslagstiftningen hör till sådan lagstiftning som skulle behöva ses över för att kunna vidmakthålla en långsiktigt hög nivå på bostadsbyggandet, men motsätter sig dock inte länsstyrelsens förslag om utvidgat strandskydd på Norra och Södra

Djurgården eftersom det inte innebär någon förändring jämfört med det strandskydd som gäller i det aktuella området för närvarande.

Fastighetsnämnden anser att underlaget är väl underbyggt och avvägt i dialog med företrädare från Stockholms stad och har inget övrigt att tillföra.

Miljöförvaltningen anser att föreslagna områden på Norra och Södra Djurgården bör fortsätta omfattas av utvidgat strandskydd, men påpekar att det befintliga och utvidgade strandskyddet på kartbilagan till länsstyrelsens remiss bör redovisas tydligare och i enlighet med gällande beslut.

Stadsbyggnadskontoret anser att det är rimligt att komma fram till det förslag som länsstyrelsen nu lagt men man anser också att strandskyddet, särskilt i ett område som liksom nationalstadsparken redan omfattas av ett skydd, bör grundas på strandanknutna värden och inte frilufts- och naturvärden i allmänhet. Förbättringar i tillgänglighet och service kan behöva komma till stånd som är förenliga med nationalstadsparksreglerna, men inte med strandskyddsreglerna.

Trafikkontoret delar länsstyrelsens bedömning att föreslagna områden på Norra och Södra Djurgården bör fortsätta omfattas av utvidgat strandskydd. Samtidigt behöver behovet av att skydda naturområden vägas mot stadens behov av stadsutveckling, varför kontoret inte föreslår utvidgat strandskydd i några ytterligare områden.

Stockholms Stadshus AB anser att det i många fall är viktigt att värna om tidigare icke exploaterade strandområden för att bevara den ekologiska mångfalden och ge möjlighet till storstadsnära rekreation och naturupplevelser. Det måste dock vägas mot intresset av att bygga nya bostäder. Det markerade området i Nationalstadsparken har redan ett starkt skydd och behöver inte förstärkas ytterligare.

Mina synpunkter

När det generella strandskyddet infördes år 1975 syftade det till att bevara allmänhetens möjlighet att bada och idka friluftsliv inom strandområdena. Strandskyddet gäller 100 meter från strandlinjen på land och i vattnet. Länsstyrelsen kan besluta om utvidgat strandskydd upp till 300 meter i områden som är särskilt värdefulla för naturvärden och friluftslivet. År 1977 beslutade Länsstyrelsen i Stockholms län att strandskydd om 300 meter in på land skulle gälla på Södra och Norra Djurgården och i östra delen av Kaknäsområdet.

De nu aktuella strandområdena ligger inom Kungliga nationalstadsparken. Länsstyrelsen föreslår nu att det utvidgade strandskyddet på land i dessa områden i princip kvarstår. Jag anser att det är rimligt att komma fram till det förslag som länsstyrelsen nu lagt, men behovet av att skydda naturområden måste vägas mot behovet av stadsutveckling och behovet av nya bostäder.

Parken är av stor vikt för stockholmarnas möjlighet till rekreation och stadens attraktivitet för turister, och förbättringar i tillgänglighet och service kan behöva komma till stånd som är förenliga med nationalstadsparksreglerna, men inte med strandskyddsreglerna.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen av ”Förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad” från Länsstyrelsen i Stockholms län hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 10 april 2013

REGINA KEVIUS

Bilaga

Remiss ”Förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Hela Kungliga nationalstadsparken har höga natur- och rekreationsvärden. Vi vill därför tillstyrka Länsstyrelsens förslag om utvidgat strandskydd för Norra och Södra Djurgården i Stockholms stad. Länsstyrelsen har valt att göra en översyn av strandområden som redan omfattas av utvidgat strandskydd. I staden finns många strandnära områden med höga värden för naturvärden och/eller friluftslivet. Av de mest värdefulla stränderna är ca 67 procent skyddade med strandskydd eller kulturresevat. I rapporten ”Inventering av stränder i Stockholms stad 2010” föreslås åtgärder för att säkra att tillräckligt mycket värdefull strand skyddas. Frågan om såväl generellt som utvidgat strandskydd kan bli aktuell vid planändringar i områden som idag inte omfattas av strandskydd.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Länsstyrelserna fick år 2009 i uppdrag att senast den 31 december 2014 se över de områden som har s.k. utvidgat strandskydd och fatta nya beslut om var detta ska gälla. Utvidgat strandskydd gäller efter den 31 december 2014 endast om utvidgningen har beslutats med stöd av 7 kap. 14 § MB i dess nya lydelse. Den nya lydelsen kom till i och med de förändringar som infördes i enlighet med proposition 2008/09:119 *Strandskyddet och utveckling av landsbygden*.

Länsstyrelsen i Stockholms län har gjort en översyn för de områden i Stockholms stad som omfattas av utvidgat strandskydd och tagit fram ett förslag till vissa ändringar i omfattningen av det utvidgade skyddet. De aktuella områdena ligger inom Kungliga nationalstadsparken.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB.

Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden har inkommit med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att de aktuella strandområdena som ligger inom Kungliga nationalstadsparken har höga natur- och rekreativvärden. Strandskydd enligt miljöbalken gäller för huvuddelen av Nationalstadsparkens stränder samt för sjöar och vattendrag. Strandskyddet gäller 100 m från strandlinjen på land och i vattnet, men är utvidgat sedan tidigare beslut i länsstyrelsen i Stockholms län till 300 m på land för stränderna längs Lilla Värtan, Saltsjön, delar av Djurgårdsbrunnsviken och Djurgårdsbrunnskanalen.

Stadsledningskontoret anser att det i många fall är viktigt att värna om tidigare icke exploaterade strandområden för att bevara den ekologiska mångfalden och ge möjlighet till storstadnära rekreation och naturupplevelser. Detta värnande görs på delar av södra och norra Djurgården där det också råder utvidgat strandskydd. Länsstyrelsen föreslår nu att det utvidgade strandskyddet på land i dessa områden i princip kvarstår, och för Stockholms stads vidkommande gör stadsledningskontoret bedömningen att beslutet inte innebär någon nämnvärd förändring av redan tidigare tagna beslut när det gäller utvidgningen av strandskyddet.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen av ”Förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad” från Länsstyrelsen i Stockholms län anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret vill inledningsvis erinra om att kommunstyrelsen både den 13 november 2012, i svaret på Stockholms läns landstings remiss av ”Regional bedömning av behovet av nya bostäder”, och den 16 januari 2013, i svaret på regeringens remiss av ”Boverkets översyn av bostadsförsörjningslagen”, framhållit behovet av ändringar i lagstiftning och regelverk för att kunna vidmakthålla en långsiktigt hög nivå på bostadsbyggandet. Flera olika lagregler kring bostadsbyggande behöver enligt kommunstyrelsen ändras och anpassas till storstädernas villkor. I kommunstyrelsens två yttranden ges en rad exempel på sådana lagregler, bl.a. pekas på att den nya strandskyddslagen kan komma att försvåra för bostadsbyggandet.

Kontoret vill således nämna att de sedan den 1 juli 2009 skärpta strandskyddsreglerna har som syfte bl.a. att begränsa nybyggnationen i redan högexploaterade områden och främja landsbygdsutvecklingen genom lättnader i områden där det finns gott om orörda stränder. I områden med starkt exploateringsstryck stärks strandskyddet, genom tydligare och stärkta regler och en restriktiv tillämpning. Skyddet stärks på en rad sätt, bland annat genom att de särskilda skäl som krävs för att ge dispens eller upphäva strandskydd uttrycks i lagtexten. Länsstyrelserna har nu möjlighet att överpröva en kommuns beslut om dispens, om det kan befaras att förutsättningarna för att besluta om dispens inte är uppfyllda.

Exploateringskontoret ser positivt på om länsstyrelsen stödjer stadens ambitioner att sådan lagstiftning som försvårar bostadsbyggande i länet ändras.

Vad gäller länsstyrelsens nu remitterade förslag till beslut om utvidgat strandskydd på Norra och Södra Djurgården vill exploateringskontoret inte motsätta sig förslaget eftersom det inte innebär någon förändring jämfört med det strandskydd som gäller för närvarande och förutsättningarna att kunna driva exploateringsprojekt på aktuella områden även i övrigt torde vara begränsade.

Beträffande området runt Lidingöbro Vårdshus vill dock exploateringskontoret ha en dialog med länsstyrelsen. Pågående projekt, som möjliggör en utveckling av den på platsen gamla vårdshustraditionen till något bra och attraktivt, är beroende av att vissa förändringar går att genomföra. Kontoret önskar därför diskutera om och hur denna exploatering kan kombineras med en förlängning av det utökade strandskyddet.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 5 mars 2013 att överlämna och återropa kontorets svar på remissen ”Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad”, samt att omedelbart justera paragrafen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Strandskydd har funnits i Sverige sedan 40-talet (infört i byggnadslagen 1947:385) och det generella strandskyddet kom till 1975 och ser lika ut över hela Sverige. Det sträcker sig 100 meter ut i vattnet och 100 meter upp på land. Strandskyddet gäller vid havet, insjöar och alla vattendrag, och innebär ett förbud mot att bygga på stränderna. Syftet med den tidigare lagstiftningen kring strandskydd var att skydda allmänhetens tillgång till platser för friluftsliv och bad, men i och med att naturvårdslagen ändrades 1994 tillkom ytterligare ett syfte till strandskyddet som gäller skydd för växt- och djurliv. Naturvårdslagen överfördes till miljö-

balken 1999.

En förändrad lagstiftning av strandskyddet trädde i kraft 2009 där möjligheten till ett utvidgat strandskydd ingick. I miljöbalken (7 kap. 14§) kan man läsa följande: ”...Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften...”, vilka är:

- Att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden.
- Att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

I föreslagna områden för ett utvidgat strandskydd inom Stockholms stad berör detta Norra och Södra Djurgården. Med hänsyn till kust- och skärgårdsområdets samlade natur- och kulturvärden omfattas hela området av riksintresse enligt 4 kap. 1-2 och 4§ MB. De aktuella strandområdena ligger även inom nationalstadsparken Ulriksdal- Haga-

Brunnsviken- och Djurgården, som även den omfattas av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 7 § MB. Områdena ingår i det större området av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6§ MB (Stockholms innerstad med Djurgården).

Nationalstadsparken, som ligger centralt och är en del av Järvakilen i den regionala grönsstrukturen, har mycket stora natur-, kultur- och friluftsvärden. Den kan lätt nås med kollektivtrafik och har många besökare.

I Länsstyrelsens områdesbeskrivning anges följande:

Inom den aktuella delen av **Norra Djurgården** finns endast enstaka byggnader. Området består av skogsklädda höjder och öppna dalstråk. Stora delar är täckta av barrlandskog med inslag av lövträd och ädellövträd. Där finns flera rödlistade arter av exempelvis insekter och svampar. De högsta naturvärdena är knutna till gamla ekar och lindar, men även äldre barrskog, sjöar, vattendrag och våtmarker hyser en intressant flora och fauna. Inom de aktuella strandområdena finns promenad- och ridstigar, elljusspår samt utsiktsplatser, men även skogspartier som kan ge en känsla av vild natur.

Södra Djurgården har en lång tradition som väletablerat natur- och parklandskap. Här finns flera bebyggelse- och parkmiljöer med mycket höga kulturhistoriska värden. Flera utgör besöksmål. Landskapet är företrädesvis ett öppet parklandskap, med inslag av skogspartier och ekbackar. De högsta naturvärdena finns i områden med gamla ekar och lindar samt äldre barrskogar. Södra Djurgården hyser ett av landets mest värdefulla bestånd av bark- och vedlevande arter, varav flera är rödlistade. Inom området finns småbåtshamnar, gott om promenad- och ridstigar och goda möjligheter att idka friluftsliv av olika slag.

Länsstyrelsen har under förarbetet haft dialog med företrädare från Stockholm stad om de aktuella områdena gällande eventuella kommunala utvecklingsplaner. Därefter har Länsstyrelsen analyserat berörda strandområden utifrån nationellt, regionalt och kommunalt underlag. Översynen för det utvidgade strandskyddet beräknas vara klart 2014.

Då underlaget är väl underbyggt och avvägt i dialog med företrädare från Stockholms stad, genom stadsbyggnadskontoret, avdelningen för strategisk planering, har kontoret inget övrigt att tillföra.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tidigare synpunkter

Kommunstyrelsen yttrade sig den 26 okt 2005 över nya regler för bland annat utvidgat strandskydd i remissen ”Ett förnyat strandskydd”.

Kommunstyrelsen anförde i huvudsak följande:

Den strandnära exploatering som nu sker i Stockholm, sker idag i huvudsak på redan exploaterad mark. Idag vill vi hålla strandområdena öppna och tillgängliga för alla, eftersom det finns ett starkt tryck från allmänheten och detta går att förena så att vi får en långsiktigt hållbar stadsmiljö.

Lika viktigt som det är att värna möjligheten att utnyttja redan exploaterad mark vid vatten, är det att värna tidigare icke exploaterade områden i syfte att bevara den ekologiska mångfalden och ge möjlighet till storstadsnära rekreation och naturupplevelser.

Den dåvarande oppositionen instämde i en reservation i föredragande borgarrådets oro och betonade ytterligare vikten av att kunna bygga på redan exploaterade mark i strandnära lägen.

Länsstyrelsens förankringsmöten med Stockholms stad

Länsstyrelsen har under arbetets gång genomfört möten med representanter från stadsbyggnadskontoret för att förankra förslaget om utvidgat strandskydd. Miljöförvaltningen har inte medverkat vid något av dessa möten.

Förvaltningens synpunkter

I kommunstyrelsens yttrande 2005 angavs att staden var positiv till att fler områden skulle kunna beröras av utvidgat strandskydd. Miljöförvaltningen kan utifrån aktuella inventeringar och underlag konstatera att staden har många strandnära områden med höga värden för naturvärden och/eller friluftslivet. Vissa av dessa saknar idag ett generellt strandskydd på 100 meter, varför de inte ingått i denna översyn. Samtidigt behöver behovet av att skydda naturområden vägas mot stadens behov av stadsutveckling, vilket bland annat har varit syftet med länsstyrelsens förankringsmöten med berörda kommuner i länet om det utvidgade strandskyddet. Förvaltningen föreslår därför inte utvidgat strandskydd i några ytterligare områden, utöver länsstyrelsens förslag.

Förvaltningen vill däremot påtala att på samma sätt som begränsningar av befintligt strandskydd kan bli aktuellt i samband med nya detaljplaner, kan frågan om såväl generellt som utvidgat strandskydd bli aktuellt i samband med planändringar i områden som idag inte omfattas av strandskydd.

Länsstyrelsens föreslagna områden ligger inom Nationalstadsparken som har höga värden för naturvärden och friluftslivet. Delar av områdena är också identifierade av staden som ekologiskt särskilt känsliga områden. Förvaltningen bedömer att alla utom en av de sju olika typerna av områden som listas i Naturvårdsverkets vägledning är relevanta för länsstyrelsens förslag (ej nr 4, grunda havsområden). Förvaltningen delar därför länsstyrelsens bedömning av vilka områden i Stockholms stad som bör fortsätta omfattas av utvidgat strandskydd.

Länsstyrelsen har i kartbilaga 1 till remissen redovisat utvidgat och befintligt strandskydd. På själva kartan redovisas dock inte strandskyddet i vatten. På kartan framgår inte heller de strandskyddsområden på land kring Lappkärret, Spegeldammens utlopp till Husarviken samt Laduviken och dess utlopp till Husarviken som länsstyrelsen beslutade om 1999. I en upplysningsruta på samma kartbilaga till remissen framgår att befintligt strandskydd i vatten inte redovisas av karttekniska skäl och samt att strandskydd råder i övriga områden i enlighet med gällande beslut.

Förvaltningen anser att denna uppdelade redovisning av utvidgat och befintligt strandskydd på kartan och i upplysningsrutorna kan leda till missförstånd om var strandskydd verkligen gäller. Förvaltningen anser därför att länsstyrelsen bör revidera kartan så att det tydligt framgår vilka områden, på land och i vatten, som omfattas av befintligt strandskydd i enlighet med gällande beslut.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Hela Kungliga nationalstadsparken har höga natur- och rekreationsvärden. Längs stränderna är dessa ofta särskilt höga. Längre bort än 100 meter från stranden anser dock stadsbyggnadskontoret att värdena mer är knutna enbart till det historiska landskapet än till närheten till vatten. I områden som ligger en bit från vattnet är värdena lika höga i hela nationalstadsparken, oavsett avståndet till närmast strand. En gräns för åtgärder som är förbjudna 300 m från vattnet är därför omotiverad.

Länsstyrelsen har i sin översyn följt Naturvårdsverkets vägledning. I denna vägledning nämns ingenting om att de frilufts- och naturvärden som ska ligga till grund för en ev. bibehållen utvidgning av strandskyddet ska vara knutna till närheten till strand. Utifrån denna vägledning är det därför rimligt att komma fram till det förslag som länsstyrelsen nu lagt. Kontoret anser dock att strandskyddet, särskilt i ett område som liksom nationalstadsparken redan omfattas av ett skydd, bör grundas på strandanknutna värden och inte frilufts- och naturvärden i allmänhet.

På enskilda platser längre bort från stranden än 100 m bör avvägningar mellan olika kulturhistoriska, naturvetenskapliga och sociala intressen kunna göras på annat sätt än vad som ryms i strandskyddets syften. I nationalstadsparkens regler betonas det historiska landskapets natur- och kulturvärden, i strandskyddet de befintliga sociala och ekologiska värdena. Parken är av stor vikt för stockholmarnas möjlighet till rekreation och stadens attraktivitet för turister, och förbättringar i tillgänglighet och service kan behöva komma till stånd som är förenliga med nationalstadsparksreglerna, men inte med strandskyddsreglerna.

Trafikkontoret

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Länsstyrelsens föreslagna områden ligger inom Nationsstadsparken som har många besökare, höga värden för naturvärden och friluftslivet, och som lätt kan nås med kollektivtrafik. Kontoret bedömer att alla utom en av de sju olika typerna av områden som listas i Naturvårdsverkets vägledning är relevanta för länsstyrelsens förslag (ej nr 4, grunda havsområden). Förvaltningen delar därför länsstyrelsens bedömning av att föreslagna områden i Stockholms stad bör fortsätta omfattas av utvidgat strandskydd.

Utifrån aktuella inventeringar och underlag kan kontoret konstatera att staden har många strandnära områden med höga värden för naturvärden och/eller friluftslivet. Vissa av dessa saknar idag ett generellt strandskydd på 100 meter, varför de inte ingått i denna översyn. Samtidigt behöver behovet av att skydda naturområden vägas mot stadens behov av stadsutveckling, vilket bland annat har varit syftet med länsstyrelsens förankringsmöten med berörda kommuner i länet om det utvidgade strandskyddet. Kontoret föreslår därför inte utvidgat strandskydd i några ytterligare områden, utöver länsstyrelsens förslag, men vill påtala att frågan om såväl generellt som utvidgat och även upphävt strandskydd i nya områden, kan komma att bli aktuell vid planändringar.

I detta sammanhang vill kontoret uppmärksamma Promenadstadens planeringsinriktningsspunkt *Skapa attraktiva stråk och bättre möjligheter till rekreation vid stadens vatten* där utbyggnaden av strandpromenader ska fortsätta och bristande länkar om möjligt ska åtgärdas. Stadens stora, och ökande, befolkning är i stort behov av allemansrättsligt tillgängliga områden där i synnerhet strandområden är attraktiva. Kontakten med vattnet är ett av Stockholms allra värdefullaste attribut.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 26 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Finansroteln har remitterat "*Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad*" till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till Stockholms hem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, Micasa, Skolfastigheter i Stockholm (SISAB) och S:t Erik Markutveckling. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna. Micasa, Familjebostäder, S:t Erik Markutveckling och SISAB har avstått från att besvara denna remiss.

Enheten för naturvård hos Länsstyrelsen i Stockholms län genomför för närvarande en översyn av det utvidgade strandskyddet i länet och har begärt in synpunkter på detta.

Enligt 7 kap. 14§ miljöbalken får länsstyrelsen i det enskilda fallet utvidga det generella strandskyddet om 100 meter upp till 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets båda syften. Syftena är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtriket på land och i vatten.

Inom ramen för översynen av det utvidgade strandskyddet redovisar länsstyrelsen ett förslag till beslut om utvidgat strandskydd för Stockholms stad (se remiss).

Underremiss

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder har ett uppdrag att bygga bostäder i Stockholm stad och anser att det vore mycket olyckligt att utöka strandskyddet till 300 m då detta kan komma att begränsa stadens utvecklingsmöjligheter.

Det aktuella området enligt länsstyrelsens bilaga 1, markerat med rosa färg, är i och för sig idag inte berört av någon planerad nyproduktion. Det markerade området är dessutom skyddat av att ligga i nationalstadsparken och detta skydd behöver inte förstärkas ytterligare.

För nyproduktion av bostäder i Stockholm är de enskilt största hindren för en effektiv byggprocess tillgången på byggbar mark och konkurrensen om tillgänglig mark. En annan viktig faktor är plan- och tillståndprocessen så ofta tar lång tid och kräver stora resurser.

Svenska Bostäder är emot att ytterligare begränsningar tillkommer, som eventuellt kan begränsa byggnadsmöjligheter i framtiden (*bilaga 1*).

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Remissen berör endast i begränsad del Stockholmshems verksamhet, med tanke på att nyproduktion inom de områden som skyddet avser knappast är aktuellt. Bolaget har dock tagit del av stadsbyggnadskontorets yttrande över remissen och ställer sig bakom invändningarna mot att behålla ett utvidgat strandskydd inom norra och södra Djurgården. Nationalstadsparken har redan ett mycket starkt skydd, men natur- och kulturvärdena är inte primärt knutna till strandlinjerna. Stockholmshem delar också stadsbyggnadskontorets bedömning att det finns nödvändiga förbättringar av tillgänglighet och service inom parken som skulle vara förenliga med bestämmelserna för nationalstadsparken, men inte med strandskyddsreglerna (*bilaga 2*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att de aktuella strandområdena som ligger inom Kungliga Nationalstadsparken har höga natur- och rekreationsvärden. Strandskydd enligt miljöbalken gäller för huvuddelen av Nationalstadsparkens stränder samt för sjöar och vattendrag. Strandskyddet gäller 100 m från strandlinjen på land och i vattnet, men är utvidgat sedan tidigare beslut i länsstyrelsen i Stockholms län till 300 m på land för stränderna längs Lilla Värtan, Saltsjön,

delar av Djurgårdsbrunnsviken och Djurgårdsbrunnskanalen.

Koncernledningen anser att det i många fall är viktigt att värna om tidigare icke exploaterade strandområden för att bevara den ekologiska mångfalden och ge möjlighet till stadsnära rekreation och naturupplevelser. Det måste dock vägas mot intresset av att bygga nya bostäder. Koncernledningen anser att det markerade området i Nationalstadsparken redan har ett starkt skydd och behöver inte förstärkas ytterligare.

För nyproduktion av bostäder i Stockholm är de enskilt största hindren för en effektiv byggprocess tillgången på byggbar mark och konkurrensen om tillgänglig mark. Koncernledningen är emot att ytterligare begränsningar tillkommer, som eventuellt kan begränsa byggnadsmöjligheter i framtiden. Även om nyproduktion inom de områden som skyddet här avser knappast är aktuellt.